

Søkertall april 2012 (se tabell siste side)

Notat fra Rådgiver Harald Åge Sæthre

Generelt

Fakultetet har nå hatt en økning i primærsøkertallene på 58 % fra 2008 til 2012. Veksten etter 2008 er en nasjonal trend hvor fakultetet får sin del av veksten, og det er studier innen MNT fagene som kan vise til større økning.

Årets vekst fordeler seg imidlertid ujevnt, hvor utdanninger spesielt rettet mot oljeindustrien har markert vekst sammen med informatikkstudier. Dette er studier som i regelen var lukket i 2011 og som vanskelig kan øke inntaket i særlig grad. Studier med ledig kapasitet har derimot hatt en nedgang eller stagnasjon i søkertallene. Unntaket her er det integrerte lektorprogrammet, fysikk, geofysikk – faste jord og årsstudiet, men veksten på disse programmene er mindre enn nedgangen på de øvrige. Størst nedgang i søkningen har meteorologi/oseanografi og studieprogrammene i biologi. Det er også en relativt stor nedgang i nanoteknologi.

Fakultetet har nå 1,66 søkere pr studieplass opp fra 1,55 i 2011.

Søkertallsutviklingen ved fakultetet

Fakultetet opplevde, like etter tusenårsskiftet, en samlet vekst i søkertallene, samtidig som søkertallene til realfag og teknologi gikk kraftig ned nasjonalt. I etterkant har fakultetet maktet å beholde søkertallene på relativt høye nivå sammenlignet med realfagsstudier ved sammenlignbare læresteder.

Primærsøkere	MN - UIB	Merknader
2000	549	
2001	585	
2002	707	
2003	721	Kvalitetsreformen
2004	852	
2005	719	Opptakskrav
2006	697	
2007	723	
2008	717	
2009	894	Finanskrise
2010	915	
2011	1003	
2012	1134	

Da Kvalitetsreformen kom i 2003 ble det opptak til en rekke studieprogram istedenfor til fakultetet. Tendensen den gang var at mange studieprogram ved et lærested økte antall førsteprioritetssøkere. Da kravene til fordypning i matematikk og naturfag ble innført i 2005 ble det en reduksjon i søkertallene på 16 % som er opprettholdt frem til og med 2008. Selv om en større andel av de studentene som startet opp bestod sine eksamener i denne perioden, har det vært ønskelig med et noe større antall søkere på flere av studieprogrammene.

Profesjonsutdanninger versus disiplinutdanninger

Årets søkertall forsterker utviklingen mot at ungdom i stadig større grad ser ut til å velge utdanning ut i fra profesjon eller den jobben de kan få med utdanningen. Stadig færre velger disiplinfagene og derved en utdanning der faget i seg selv er motivasjonen for å ta utdanning. Erfaringsmessig vil profesjonsmotiverte studenter i liten grad flytte over til disiplin fag, og vil, dersom de slutter, heller velge en annen profesjonsutdanning, ofte da ved et annet fakultet, eller et annet lærested. Ved MN-fakultetet gjelder dette teknologiutdanningene, informatikk og i noen grad også geovitenskap.

De faglig motiverte studentene har en større tilbøyelighet til å være åpne og nysgjerrige på andre fag og kan ofte ha andre disiplinutdanninger på 2. og 3. prioritet. Dette gjelder spesielt fag som matematikk, fysikk, kjemi, biologi og molekylærbiologi. Trolig kan vi også definere studentene på lærerutdanningsprogrammene som faglig motiverte.

Fakultetet vil med andre ord ha mye igjen for å holde en mest mulig åpen dør for de faglig motiverte søkerne, og i større grad regulere inntaket av de profesjonsmotiverte.

De enkelte fagene

Geologi og Geofysikk (faste jord)

Geologi har i år en markert vekst i søkertallet med 49 % etter jevn vekst de tre foregående årene. Denne veksten er en del av en trend som har vart siden 2005.

Geofysikk (faste jord) opplever en enda større vekst enn geologi og nærmest dobler de rekordhøye søkertallene fra de forrige 2 årene. Søkertallene er tredoble fra det som var normalt før 2009. Med 2,3 søkere for hver studieplass vil det her bli et spørsmål om lukking.

Man skal være klar over at mange søkere har lurt på om dette geofysikkstudiet, som var åpent i 2011, kan være veien inn på geologistudiet som da var lukket. Dette kan bety at mange av søkerne ikke har de forutsetninger i matematikk som er nødvendige for å fullføre et geofysikkstudium.

Biologi, Havbruksbiologi og Fiskehelse

Biologi, havbruksbiologi og fiskehelse er blant de studiene som opplever størst nedgang i søkningen.

Molekylærbiologi

Også Molekylærbiologi har nedgang i søkertallet etter tre år på rad med vekst.

I 2011 måtte Molekylærbiologi lukke studiet, og det er verdt å merke seg at en slik lukking ikke nødvendigvis medfører økt søkning, slik mange har tenkt.

Kjemi

Søkertallene til kjemi er og har vært stabile, om enn lavere enn ønskelig siden 2004.

Nanoteknologi

Studiet har markert lavere søkning i 2012 enn i 2011, og 1,35 søkere for hver studieplass tilsier at alle søkere må tilbys plass dersom alle de 20 studieplassene skal fylles.

Fysikk

Søkning til fysikk har økt markert i 2012 etter å ha vært stabile siden 2005. Man skal tilbake til 2004 for å finne et høyere søkertall. Men med 1,2 søkere for hver studieplass er det nok mest rimelig å opprettholde et åpent studium.

Matematikk

Matematikk har tilsvarende søkertall som de tre foregående år med en marginal nedgang.

Meteorologi og oseanografi

Studiet har en markert nedgang i søkertallene som er halvert siden 2010.

Informatikk

De 2 informatikkutdanningene har opplevd en vekst i søkertallene fra 50 i 2008 til 145 i 2012.

Dette er en større vekst enn noe annet studieprogram ved fakultetet.

Spesielt er det positivt at søkertallet til datavitenskap øker og at det nå er 1,55 søkere for hver studie plass til dette programmet.

Tallene nærmer seg nå det antallet som søkte seg til fakultetet på slutten av 90-tallet med planer om å studere informatikk.

IMØ

En mindre nedgang fra 2011, men relativt stabile søkertall siste 4-årene.

Petroleumsteknologi og Prosessteknologi

208 førsteprioritetssøkere opp fra 120 i 2011 gir dette studiet den største veksten i søkertallet det siste året. Med 4,2 søkere for hver studie plass er dette også det mest populære studiet ved fakultetet i 2012.

Miljø- og ressursfag

Igen er det stor søkning til SV-varianten og lite søkning til MN-varianten. Tallene er mye likt 2011.

Lærerutdanningen

Med 36 søkere til 20 plasser er den integrerte lektorutdanningen blitt blant de mer populære utdanningene ved fakultetet. Derimot er det fortsatt liten søkning til adjunktutdanningen.

Erfaringsmessig er studenter på lærerutdanningene meget dyktige studenter som dersom de faller fra, ofte heller ønsker mer fordypning i et av disiplin fagene. Dessuten er det stor rift om de ferdig utdannede kandidatene som er viktige for å sikre god kvalitet på undervisningen av realfagene i skolen og indirekte på fremtidig rekruttering til fakultetets studier.

Utfordringen for utdanningen er først og fremst praksis plasser i skolen, mens studentene ellers utnytter eksisterende emner ved fakultet.

Årsstudium

Siden 2009 har antall søkere til årsstudiet holdt seg stabilt rundt 130, og 141 søkere er noe av det høyeste antallet fakultetet har hatt. Denne studentgruppen er veldig sammensatt. Det er først og fremst studenter som supplerer tidligere utdanning og bare tar noen få emner ved fakultetet.

Mange av disse søkerne er lite seriøse og møter ikke ved semesterstart i august. Andre søker seg inn på årsstudiet fordi de er usikre på hvilket studieprogram de skal velge, og de søker så overgang til et studieprogram ved en seinere anledning. Uansett er disse relativt rimelige studenter, og det er få argumenter for å redusere opptaket på årsstudiet.

Bergen 24. mai 2012

Has

Primærsøkere	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Endring 11-12 tall	Endring 11-12 %	Plasser
Program med kjemi i første semester													
Geologi	33	30	28	41	46	61	87	92	100	149	49	49 %	65
Anvendt geofysikk	30	12	utg										
Havbruksbiologi	28	38	19	16	16	17	17	19	21	15	-6	-29 %	15
Biologi	95	137	98	76	74	105	99	101	116	82	-34	-29 %	85
Fiskehelse	12	13	11	13	5	14	17	13	31	25	-6	-19 %	10
Molekylærbiologi	36	51	44	38	42	27	37	54	60	55	-5	-8 %	40
Kjemi	31	27	26	23	22	21	20	24	27	24	-3	-11 %	40
Nanoteknologi					48	31	38	38	37	27	-10	-27 %	20
	265	308	226	207	253	276	315	341	392	377	-15	-4 %	275
Program med behov for tyngre matematikk i førstesemester													
Fysikk	?	68	43	44	44	41	40	44	42	53	11	26 %	45
Matem./statistikk	?	14	15	utg									
Matematikk	?	52	30	43	46	30	45	46	44	42	-2	-5 %	45
Meteorologi og oseanogr	?	35	45	41	27	34	41	52	41	26	-15	-37 %	30
Geofysikk (faste jord)	0	1	13	11	17	13	19	25	25	45	20	80 %	20
	109	170	146	139	134	118	145	167	152	166	14	9 %	140
Program med informatikk i første semester													
Info-matem-økonomi	30	18	15	13	11	9	10	15	18	15	-3	-17 %	15
Datateknologi							83	78	91	114	23	25 %	50
Datavitenskap							14	23	26	31	5	19 %	20
Informatikk	66	106	58	42	60	50							
	96	124	73	55	71	59	107	116	135	160	25	19 %	85
Program med PTEK 100 i første semester													
Petroleumsteknologi	66	55	72	82	94	90							
Prosessteknologi	0	17	16	22	18	21							
Petroleums- og Prosessteknologi							122	96	120	208	88	73 %	50
	66	72	88	104	112	111	122	96	120	208	88	73 %	50
Program som kan velge bort matematikk i første semester													
Miljø- og ressursfag (MN)	12	16	12	8	10	11	19	16	15	14	-1	-7 %	15
Miljø- og ressursfag (SV)				17	13	16	22	12	27	25	-2	-7 %	9
Kystsoneforvaltning	13	10	2	utgått									
	25	26	14	25	23	27	41	28	42	39	-3	-7 %	24
Lærerutdanning													
Lærer matm./nat.	0	7	11	24	12	4	9	7	9	7	-2	-22 %	10
Lærer naturvitenskap	0	12	19	17	15	21	29	27	25	36	11	44 %	20
	0	19	30	41	27	25	38	34	34	43	9	26 %	30
Arstudiumstudenter													
Mat.nat. årsstudium	160	133	142	126	103	101	126	133	128	141	13	10 %	75
Totalt for MN-fak	721	852	719	697	723	717	894	915	1003	1134	131	13 %	684
Program som konkurrerer om realfagsstudentene men ikke ligger under MN-fak													
Ernæring	0	0	99	49	46	38	94	70	73	96	23	32 %	
Farmasi	112	76	64	42	50	43	43	46	48	59	11	23 %	
IKT	78	50	57	35	53	41	49	23	25	32	7	28 %	
Kognitiv vitenskap		nytt 2006		41	37	38	57	59	53	68	15	28 %	